

PaRo

Obec Spišský Hrhov

PRAVIDLÁ PARTICIPATÍVNEHO ROZPOČTU

Obec Spišský Hrhov považuje participáciu občanov na správe vecí verejných za dôležitú súčasť budovania občianskej spoločnosti. Pravidlá participatívneho rozpočtu majú za cieľ umožniť zapájanie verejnosti do rozhodovacích procesov, čím sa formuje „miestna komunita“, posilňuje priama demokracia a zvyšuje kvalita systému prerozdelenia verejných financií.

Participatívny rozpočet je jedným z nástrojov účasti obyvateľov na správe vecí verejných. Prostredníctvom tohto nástroja môžu obyvatelia obce rozhodnúť o využití časti verejných finančných prostriedkov.

Tieto pravidlá participatívneho rozpočtu definujú východiská a ciele participatívneho rozpočtu, základné pojmy, orgány, rozhodovanie v participatívnych procesoch, participatívnu komunitu, koordinátora PaRo, spôsoby a obsah participácie a súvisiace procesy PaRo pre príslušný rozpočtový rok. Zároveň definujú harmonogram procesov a jednotlivých krokov od prípravy participatívnych projektov, cez hlasovanie až po hodnotenie projektov.

Materiál bol schválený Uznesením obecného zastupiteľstva č. 85/2023 dňa 14.12.2023, s platnosťou na dobu neurčitú.

1. SLOVNÍK

PARTICIPATÍVNY ROZPOČET (PaRo)

je mechanizmus (resp. proces), pomocou ktorého sa obyvatelia podieľajú na rozhodovaní o tom, kam smeruje časť dostupných verejných zdrojov, schválených v rozpočte obce.

PARTICIPATÍVNA KOMUNITA (PK)

Obyvateľ, alebo skupina ľudí, s trvalým pobytom v obci Spišský Hrhov, ktorí sa spojili pre určité projekty, ktorí budú projekty prezentovať a zúčastnia sa na ich vykonaní. Členovia PK navrhujú rozpočet projektov, pomáhajú pri vyhľadávaní externých dodávateľov a podieľajú sa na realizácii projektov.

KOORDINÁTOR PARTICIPATÍVNEJ KOMUNITY (KPK)

Každá PK má svojho koordinátora, ktorý zastupuje PK vo vzťahu k obecnému úradu. Vystupuje a prezentuje za komunitu navonok.

KOORDINÁTOR PaRo (KoPaRo)

Je pracovník obecného úradu určený starostkou na zabezpečenie procesu PaRo v obci.

VEREJNOPROSPEŠNÁ AKTIVITA

Verejnoprospešná aktivita je:

- poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť,
- tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt,
- ochrana ľudských práv a základných slobôd,
- vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry,
- výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby,
- tvorba, zlepšovanie a rozvoj komunálnej infraštruktúry slúžiacej verejnosti a verejnoprospešným účelom alebo cieľom.

PROJEKT

Je menšia verejnoprospešná aktivita, ktorá môže mať charakter jednoduchej zmeny verejného priestoru, alebo môže podporiť nové kultúrne podujatia či služby pre obyvateľov obce a pod. Očakáva sa aktívna účasť členov PK, ktorí sa budú podieľať na realizácii projektu. Každý projekt má svoj vlastný priestor na obecnej web stránke. Príkladmi projektov sú (príklady z iných miest a obcí):

- Výsadba stromov v obytnej zóne,
- Revitalizácia detského ihriska,
- Organizácia športovej aktivity, ..

ROZPOČET PROJEKTU

Pri realizácii projektu sa vychádza z rozpočtu, ktorý bol navrhnutý participatívnou komunitou. Celkovú sumu na realizáciu projektov PaRo schvaľuje OZ v rozpočte obce.

VEREJNÉ STRETNUTIE S OBČANMI

Je stretnutie aktívnych občanov, starostky, KoPaRo za účelom informovania verejnosti o zavedení PaRo. Oboznámenie občanov s možnosťou realizácie vlastných projektov a myšlienok.

VEREJNÁ PREZENTÁCIA PROJEKTOV

Je stretnutie aktívnych občanov, koordinátorov a členov PK, starostky, KoPaRo za účelom verejnej prezentácie projektov, ktoré boli vybrané ako realizovateľné.

ZODPOVEDNOSŤ ZA ČERPANIE

Obstarávanie, objednávanie ako aj úhradu položiek v rámci PaRo projektov realizuje výlučne obec Spišský Hrhov. PaRo nie je grantová schéma (nejde o dotáciu). Participatívne komunity preto nedostávajú transfery na realizáciu projektov a teda nie sú ani povinné zdokladovať ich použitie. Účtovnú evidenciu k jednotlivým projektom vedie obecný úrad.

2. VÝCHODISKÁ A CIELE

Najdôležitejšími cieľmi PaRo pre Spišský Hrhov sú:

- a) umožnenie čo najširšej participácie čo najväčšiemu počtu obyvateľov Spišského Hrhova do samosprávy obce;
- b) modernizácia a zefektívnenie samosprávy tak, aby mohla čo najflexibilnejšie reagovať na potreby a požiadavky obyvateľov obce a zároveň spolu s nimi realizovala verejné projekty;
- c) transparentnosť samosprávnych orgánov, zrozumiteľnosť a sprístupnenie procesov v obci každému, kto o jej fungovanie prejaví záujem;
- d) realizácia projektov, ktoré zlepšujú životné prostredie a život obyvateľov obce Spišský Hrhov.

3. ORGÁNY PaRo

3.1 Participatívne komunity (PK)

- predkladajú projekty;
- podieľajú sa na realizácii projektov;
- aktivizujú obyvateľov pre podporu svojich projektov;
- komunikujú s verejnosťou, propagujú svoje projekty, propagujú PaRo;
- komunikujú a spolupracujú s Koordinátorom PaRo.

3.2. Koordinátor PaRo (KoPaRo)

- navrhuje základné princípy, procesy, pravidlá, etapy a dokumenty fungovania PaRo;
- sprostredkúva komunikáciu medzi jednotlivými PK a obecnými orgánmi;
- koordinuje prácu jednotlivých PK, obecných pracovníkov a externých dodávateľov;
- kontroluje realizáciu projektov;
- predkladá správy a výstupy z procesov PaRo obecnému zastupiteľstvu a vedeniu obce;
- vedie register PK, projektov, zverejňuje informácie na obecnej web stránke;
- poskytuje informačnú podporu pre obyvateľov a PK;
- predkladá správu o realizácii PaRo do OZ najneskôr do 31.3. za predchádzajúci kalendárny rok.

3.3 Výkonné orgány obecného úradu

Medzi výkonnými orgánmi sa rozumejú: starostka, zástupca starostu a pracovníci obce, ktorí:

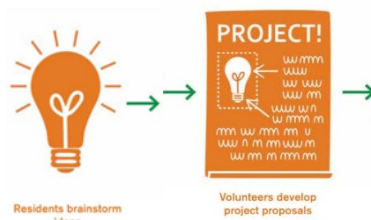
- komunikujú so zástupcami PK;
- organizujú verejné stretnutia s občanmi, technicky zabezpečujú hlasovanie;
- zabezpečujú komunikáciu s verejnosťou a propagáciu PaRo;
- podporujú PaRo na sociálnych sieťach;
- predkladajú návrh PaRo do obecného zastupiteľstva;
- zverejňujú objednávky, faktúry a čerpanie rozpočtu pre projekty a zadania PaRo;
- zodpovedajú za nastavenie procesov pre projekt PR dovnútra OÚ (kolobeh dokladov, vystavovanie objednávok, úhrada položiek).

3.4 Obecné zastupiteľstvo (OZ)

- schvaľuje alokáciu finančných prostriedkov na PaRo v rozpočte obce;
- uznesením schvaľuje pravidlá PaRo pre obec;
- berie na vedomie a schvaľuje správu o realizácii PaRo za predchádzajúci rok;
- berie na vedomie zoznam projektov vytvorených v procese PaRo;
- kontroluje realizáciu a proces PaRo;
- schvaľuje výsledky hlasovania PaRo a rešpektuje výsledky verejného hlasovania.

4. PROCES A TERMÍNY PaRo

1. PRÍPRAVA

2. ROZHODOVANIE

3. REALIZÁCIA

4. HODNOTENIE

I. Propagácia myšlienky PaRo,
oznámenie občanom o možnosti realizácie vlastných
projektov:

JANUÁR / FEBRUÁR v prísľ. roku

II. Vyhlásenie výzvy na predkladanie projektov PaRo:
MAREC v prísľ. roku

III. Prihlasovanie projektov PaRo:
APRÍL v prísľ. roku

IV. Preskúmanie realizovateľnosti:
APRÍL v prísľ. roku

V. Verejná prezentácia projektov PaRo:
MÁJ v prísľ. roku

VI. Hlasovanie: **MÁJ v prísľ. roku**

VII. Vyhlásenie výsledkov: **MÁJ v prísľ. roku**

VIII. Realizácia projektov PaRo:
JÚN – DECEMBER v prísľ. roku

IX. Hodnotiaca správa:
do 31.3. nasledujúceho roku

FÁZA: PRÍPRAVA

1) VYČLENENIE PROSTRIEDKOV V ROZPOČTE

- 1.1. Obecné zastupiteľstvo vo schválenom rozpočte obce na príslušný rok vyčlení finančné prostriedky na Participatívny rozpočet – realizáciu projektu PaRo. Tým je naplnená základná požiadavka na spustenie procesov PaRo v príslušnom roku.
- 1.2. Pre spustenie procesov je potrebná schválená koncepcia a pravidlá PaRo formou uznesenia poslancov OZ.

2) PRIHLASOVANIE PROJEKTOV

- 2.1. Prihlásiť projekt môže iba participatívna komunita (PK) na základe **Výzvy na predkladanie projektov PaRo**, ktorú pripraví KoPaRo, a ktorú zároveň zverejní v obecných médiach.
- 2.2. Projekt musí spĺňať nasledovné podmienky:
  - musí mať verejnoprospešný charakter,
  - musí byť v súlade s platnou legislatívou, všeobecne záväznými právnymi predpismi,
  - musí byť:
    - úplný, zrozumiteľný, určitý a technicky realizovateľný,
    - časovo realizovateľný do konca príslušného kalendárneho roka,
    - neobsahuje žiadne diskriminačné alebo hanlivé prvky,
    - nevyžaduje nadobudnutie vlastníctva pozemku,
    - musí byť realizovaný na pozemkoch obce Spišský Hrhov, alebo na pozemkoch v správe obce Spišský Hrhov,
    - prihlasovateľ musí odprezentovať projekt na Verejnej prezentácii projektov,
    - predkladateľ projektu nesmie mať finančný prospech z projektu, ktorý navrhol.
- 2.3. Projekty možno prihlásiť v termíne uvedenom vo Výzve na predkladanie projektov PaRo, na predpísanom formulári, ktorý je dostupný v elektronickej podobe na web stránke obce a v podateľni obecného úradu. Na prihlášky podané po tomto termíne sa neprihliada. Formulár tvorí prílohu tohto dokumentu. Elektronický formulár môže mať inú grafickú podobu, ale musí obsahovať rovnaké polia.
- 2.4. Projekty možno prihlásiť jedným z nasledovných spôsobov:
  - a) Elektronickým formulárom /na webovej stránke obce/,
  - b) E-mailom na adresu /uvedenú vo Výzve na predkladanie projektov PaRo/,
  - c) Písomne na adresu: Obecný úrad Spišský Hrhov, SNP 10, 053 02 Spišský Hrhov,
  - d) Osobne v podateľni Ocu.
- 2.5. K prihláške projektu musí byť priložená **elektronická prezentácia** (vo formáte ppt a pdf), ktorá sa zverejní na web stránke obce (v sekcii Participatívny rozpočet) a bude pomáhať obyvateľom v rozhodovaní o pridelení hlasov. Obsah prezentácie je kľúčový pre úspech projektu a musí mať minimálne nasledovné časti:
  - Cieľ,
  - Popis,
  - Benefity - prínosy,
  - Rozpočet - požadovaná celková suma, podrobný odhadovaný rozpočet,
  - Technické (materiálne) a personálne zabezpečenie,
  - Časový harmonogram vykonania/realizácie projektu.
- 2.6. Maximálna suma na jeden projekt je výška schválená OZ v rozpočte na príslušný rok, vyčlenená na realizáciu projektov PaRo (schválená suma v rozpočte celkom = maximálna suma na jeden projekt).
- 2.7. Jedna PK môže prihlásiť maximálne jeden projekt.
- 2.8. Evidenciu projektov vedie KoPaRo na web stránke obce v sekcii Participatívny rozpočet. KoPaRo poskytuje pomoc a podporu pre PK v procese tvorby projektu.

3) PRESKÚMANIE REALIZOVATEĽNOSTI PROJEKTU

3.1. Formálna kontrola:

Po prihlásení projektu do procesu PaRo sa uskutoční formálna kontrola náležitostí podľa bodu 2.2.

V prípade nesplnenia podmienok bude v lehote 5 dní od odovzdania predkladateľ vyzvaný k ich doplneniu alebo oprave. V prípade, ak nebudú všetky nedostatky v zmysle výzvy odstránené predkladateľom do termínu konania Verejnej prezentácie projektov PaRo, návrh projektu nepostúpi do ďalšej fázy PaRo.

3.2. Preskúmanie uskutočniteľnosti – realizovateľnosti projektu:

Projekty, ktoré prešli formálnou kontrolou, budú obsahovo kontrolované jednotlivými oddeleniami obecného úradu. Odborní zamestnanci zhodnotia realizovateľnosť návrhov projektov so zreteľom na podmienky uvedené v časti 2.2. týchto pravidiel. KoPaRo a zamestnanci obce budú v tejto fáze PaRo aktívne komunikovať s prihlasovateľmi. Každý prihlasovateľ bude vyrozumý o výsledkoch posúdenia návrhu. V prípade, že predkladateľ neakceptuje navrhnuté úpravy, alebo posúdenie projektu, bude návrh postúpený na posúdenie obecnému zastupiteľstvu, alebo komisiám.

3.3. Preskúmanie uskutočniteľnosti sa vykoná do konca apríla príslušného roka a informácia o posúdení projektov bude zverejnená.

4) ZVEREJNENIE PROJEKTOV, VEREJNÁ PREZENTÁCIA PROJEKTOV

4.1. Obec zverejní projekty spolu s ich prezentáciami na svojom webovom sídle od 1. mája príslušného roka.

4.2. Verejná prezentácia projektov PaRo sa uskutoční v určenom termíne, v období od 1. do 15. mája prísl. roka.

5) HLASOVANIE O PROJEKTOCH OBČANMI OBCE

5.1. Technicky hlasovanie zabezpečí KoPaRo a pracovníci obecného úradu v určenom termíne, v období od 17. do 30. mája príslušného roka.

5.2. ELEKTRONICKÉ HLASOVANIE

Obecný úrad zabezpečí elektronické hlasovanie do plánovaného termínu, o forme hlasovania budú obyvatelia včas informovaní. Každý občan môže hlasovať iba raz, podmienkou hlasovania je vek od 16 rokov a trvalý pobyt v obci Spišský Hrhov.

6) VYHLÁSENIE VÝSLEDKOV HLASOVANIA

6.1. Vyhlásenie výsledkov hlasovania sa uskutoční v určenom termíne, spravidla posledný pracovný deň v mesiaci máj v príslušnom roku.

6.2. Obecné zastupiteľstvo zoberie výsledok hlasovania na vedomie na svojom najbližšom zasadnutí.

6.3. Rozhodujúcim kritériom je dosiahnutý počet platných hlasov v hlasovaní. V prípade rovnosti platných hlasov rozhoduje čas podania Prihlášky projektu.

6.4. Pre realizáciu projektu je nevyhnutné dosiahnuť minimálne 30 platných hlasov.

6.5. Alokácia prostriedkov pre projekty sa uskutočňuje podľa poradia, ktorým sa umiestnili v hlasovaní. Požadované sumy sa alokujú projektom a postupne sa odpočítavajú z celkovej sumy určenej na PaRo až do okamihu, keď požadovanú sumu projektu nie je možné alokovať celú. V takom prípade KoPaRo ponúkne čiastočné plnenie ďalšiemu prihlasovateľovi (PK) projektu, a v prípade možnosti kvantitatívneho zmenšenia projektu a súhlasu PK, sa ukončí alokácia prostriedkov. V prípade, že PK nesúhlasí s čiastočným plnením, alebo nie je možné "kvantitatívne zmenšenie", ponúkne KoPaRo čiastočné plnenie ďalšiemu projektu v poradí, až do vyčerpania celkovej sumy určenej na PaRo v príslušnom roku.

FÁZA: REALIZÁCIA

7) REALIZÁCIA PROJEKTOV

- 7.1. Schválené projekty sa môžu začať realizovať po vyhlásení výsledkov a musia sa zrealizovať do 31. 12. príslušného roka. Realizáciu projektov koordinuje KoPaRo s jednotlivými KPK.
- 7.2. PaRo schéma nie je dotácia. Obec neposkytuje finančné prostriedky na účet prihlasovateľa.
- 7.3. Projekty sa realizujú za aktívnej účasti prihlasovateľov (PK). Obec na základe rozpočtu projektu zabezpečí (vo svojom mene) nákup potrebného materiálu, alebo odbornej služby a poskytne pracovníkov a/alebo technológie na vykonanie náročnejších prác a výkonov.
- 7.4. Ak sa projekt nezrealizuje, finančné prostriedky sa neprenášajú do ďalšieho cyklu PaRo.
- 7.5. Zmena projektu po jeho prihlásení nie je možná, okrem situácie, keď v dôsledku umiestnenia sa projektu, nie je alokovaná celá požadovaná suma na projekt. Aj v tom prípade sa však zmena musí týkať kvantity a nie kvality (zámeru) projektu. Ak určenie zníženej kvantity nie je možné, projekt sa nezačne realizovať.

FÁZA: HODNOTENIE

8) HODNOTENIE REALIZÁCIE SCHVÁLENÝCH PROJEKTOV

- 8.1. Predkladá KoPaRo obecnému zastupiteľstvu do 31. 3. nasledujúceho roka.

FÁZA: PRÍPRAVA na nasledujúci rok

9) ŠTART NOVEJ SCHÉMY PaRo pre nasledujúci rok

- 9.1. V prípade, že bol schválený rozpočet obce na rok nasledujúci rok a zároveň boli vyčlenené prostriedky na PaRo v nasledujúcom roku, pripraví KoPaRo podklady pre koncepciu PaRo pre ďalší rok.

5. KOMUNIKÁCIA PaRo

Komunikácia bude prebiehať v obecnom časopise Hrhovčan a na internetových stránkach:

www.spisskyhrhov.sk

facebook.com/SpisskyHrhov

- Základné informácie o PaRo – uverejnené v záložke: Participatívny rozpočet.
- Zverejnenie všetkých prihlásených projektov spolu s ich prezentáciami.
- Tlačové správy o termínoch a aktuálnom stave PaRo (pozvánky, výzva na predkladanie projektov, prezentácie, výsledky).
- Zverejňovanie aktualít o projektoch počas ich vykonávania (fotografie, stav a pod.).

NÁZOV PROJEKTU

Požadovaná suma (Eur):

PRIHLASOVATEĽ

Meno a priezvisko (nevypĺňajte, ak projekt prihlasuje organizácia)

Názov organizácie (nevypĺňajte, ak projekt neprihlasuje organizácia)

Adresa prihlasovateľa

Telefón

E-mail

IČO (ak je prihlasovateľ právnická osoba alebo podnikateľ)

MENO KOORDINÁTORA PARTICIPATÍVNEJ KOMUNITY

Meno a priezvisko

Adresa

Telefón

E-mail

STRUČNÝ POPIS PROJEKTU

Krátka charakteristika projektu s uvedením požadovanej/odhadovanej sumy

Dátum podania prihlášky

Podpis

PRILOŽTE SAMOSTATNÚ ELEKTRONICKÚ PREZENTÁCIU PROJEKTU, KTORÁ BUDE ZVEREJNENÁ NA INTERNETE!

Prezentácia projektu musí obsahovať minimálne:

Cieľ, Popis, Benefity - prínosy, Rozpočet, Technické a personálne zabezpečenie, Harmonogram.